

Panoraamivabadus: kehtestada kogu Euroopas või mitte?

Panoraamivabadus – osa liikmesriikides kehtiv põhimõte, mille järgi võib avalikus ruumis asuvatest hoonetest teha fotosid ja neid jagada, ilma et rikutaks autoriõigusi. Teistes liikmesriikides kehtivad jällegi piirangud. Panoraamivabaduse kehtestamine üle kogu Euroopa Liidu tuleb parlamendi täiskogul arutelule järgmisel nädalal, 9. juulil. Loe, mida peavad oluliseks kaks eriarvamusel saadikut.

Täiskogu päevakorras on tuleval neljapäeval Julia Reda koostatud EP omaalgatuslik raport, mis keskendub autoriõiguste rakendamisele infoühiskonnas. Tegemist on EP sisendiga koostamisel olevasse Euroopa Komisjoni õigusloomeettepanekusse. Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni kuuluv Reda teeb raportis ettepaneku, võtta panoraamivabaduse põhimõte kasutusele üle kogu Euroopa.

Saadik Jean-Marie Cavada on aga esitanud muudatusettepaneku, mille järgi tuleb autoriõiguste omanikult saada luba, kui avalike hoonete taaskujutamist kasutatakse ärilistel eesmärkidel. Resolutsiooni hääletusel õiguskomisjonis sai Cavada ettepanek heakskiidu, kuid suure saali otsus seisab veel ees.

"Maailmas on vaid mõni üksik jõud, mis on tugevam kui inimese soov väljendada ja jagada oma kogemusi kirjatüki, pildi või lauluna," ütleb Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni kuuluv Reda.

Saksamaalt parlamenti valitud saadiku hinnangul aktsepteeritakse autorikaitset vaid siis, kui puhtalt teoste kaitsmise juurest astutakse samm edasi. "Eneseväljendajatele, portreerijatele, skulptoritele, tsiteerijatele ja kritiseerijatele peab jääma hingamisruumi. Panoraamivabadus on üks osa Euroopa 500 miljonile autorile mõeldud hingamisruumist," räägib Reda.

Tema definitsiooni järgi on panoraamivabadus teadmine, et avalik ruumi eksisteerib kõigi hüvanguks. "Ehitis või skulptuur väärib seaduse kaitset. Kuid see lõpeb seal, kus algab avaliku sfääri kaitsmine."

Ei eranditele

Liberaalide esindaja Jean-Marie Cavada sõnul on tema muudatusettepaneku eesmärgiks seista vastu Reda plaanile, mille alusel tuleks panoraamivaadete autorikaitsele kehtestada kogu ELis erand inimeste kasuks.

"Igal liikmesriigil on õigus erandite kehtestamisele või nendest loobumisele lähtuvalt kultuurilistest eripäradest. Minu seisukoha järgi peaks see nii ka jääma," ütleb Prantsusmaa saadik.

Cavada lisab, et avaliku ruumi kujutavate tööde reprodutseerimine ärielistel eesmärkidel võib kahjustada autorite kõrval ka teoste levitajaid. Näiteks vabastab Facebook end vajadusest autoreid kompenseerida läbi kasutustingimuste, mille järgi vastutavad kommertseesmärkidel üleslaetud fotode eest kontode omanikud.

"Peame veebis asuvate vahendajate kaudu garanteerima inimeste kaitse ja autorite rahalise kompenseerimise," lausub Cavada.

Lisateave

[Täiskogu ülevaade](#)

[Raporti menetlusetapid](#)

[Julia Reda \(Greens/EFA, DE\)](#)

[Jean-Marie Cavada \(ALDE, FR\)](#)

[EP õiguskomisjon](#)

[Autoriõiguste reformimine peab arvestama nii autorite kui tarbijatega \(inglise keeles\)](#)

Pariisi panoraam – vaade La Defense'i suunas Eiffeli tornist ©BELGA_EASYFOTOSTOCK